

Ústav experimentálnej psychológie SAV, Bratislava, Koceľova 17

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 1973

Prerokované na schôdzi Ústavnej rady dňa 19.XII. 1973
a na plenárnej schôdzke ústavu dňa 19.XII. 1973

Spracované podľa Smerníc Predsedníctva SAV, č.3/1973

I. Ú v o d

Pri hodnotení činnosti ústavu treba vychádzať zo skutočnosti, že v porovnaní s inými vednými odbormi je psychologická práca u nás málo rozvinutá, sú tu väčšie problémy s aplikáciou, na mnohých úsekoch chýba aplikačný výskum a rutinná práca, nie sú vyriešené organizačno - stavovské otázky a medzinárodná spolupráca je len v začiatkoch. Tomuto stavu sa snažíme čeliť vyhranením profilácie základného výskumu na experiment, riešením menšieho počtu aktuálnych úloh základného významu, čiastočným nahrádzaním funkcie aplikovaného výskumu a zapájaním sa do propagácie psychologických poznatkov.

Táto orientácia výskumu a výsledky výskumnej činnosti za posledné roky boli v plnom rozsahu s kladným výsledkom posúdené na medzinárodnom fóre. Práca ústavu je limitovaná kritickou priestorovou situáciou, nedobudovaním ústavu a celkovým postavením pracoviska v rámci Akadémie.

II. ORGANIZAČNÉ ČLENENIE PRACOVISKA A KVALIFIKAČNÁ

ŠTRUKTÚRA PRACOVISKA

1. Organizačné členenie pracoviska :

- a/ Oddelenie všeobecnej psychológie -
- vedúci PhDr. Ivan Šipoš, CSc. - 5 pracovníkov
- b/ Oddelenie inžinierskej psychológie -
- vedúci PhDr. Jozef Daniel, CSc. - 8 pracovníkov
- c/ Oddelenie psychofyziológie -
- vedúci PhDr. Anton Uherík, CSc. - 6 pracovníkov
- d/ Oddelenie psychológie osobnosti -
- vedúci PhDr. Damian Kováč, DrSc. - 6 pracovníkov
- e/ Úsek spolupracujúcich zložiek -
- vedúci PhDr. Michal Stráženeč, CSc. - 6 pracovníkov

2. Plánovaný počet pracovníkov na bežný rok : 31

3. Skutočný stav pracovníkov k 31.XII.1973 : 31 /Z pracoviska odišiel jeden vedecký pracovník na miesto ktorého nastúpil odborný asistent a pribudol jeden študijný pobyt/.

4. Celkový počet vedeckých pracovníkov : 7 z toho 1 DrSc. a 6 CSc.

5. Celkový počet ostatných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním : 11

6. Riadiaci správny aparát ústav nemá.

7. Spolupráca vedenia pracoviska so ZO-KSS a DV-ROH :

Stranícka skupina riešila základné koncepčné otázky vedecko - výskumnej a ideovo - politickej činnosti ústavu.

Všetci strániaci ústavu sú členmi ústavnej rady, pričom na straníckej skupine sa riešili závažné otázky, ktoré boli predmetom rokovania ústavnej rady. Ústav je tiež primerane zastúpený vo výbore ZO KSS /predseda/, ktorý podľa plánu prerokovával /aj na plenár-

kach/ zásedné problémy ústavu. DV ROH organizoval ideovo-politickú výchovu pracovníkov - nestraníkov. Spolupracoval pri riešení personálnych, platových a iných záležitostí zamestnancov a staral sa o primerané zlepšenie pracovných podmienok.

III. PLNENIE UZNESENÍ XIV. SJAZDU K S Č

Plán ideologickej činnosti ústavu, vychádzajúci zo smer-
níc XXX. Valného zhromaždenia S A V sme rozpracovali v
zmysle plén ÚV KSČ a ÚV KSS o ideológii a výchove mladého
pokolenia, ako aj uzáverov z ideologického seminára ÚV KSČ
o psychológii. Na rozvoj ideologického myslenia pracovníkov
pôsobili pravidelne uskutočňované filozoficko - metodologic-
ké semináre /9/; tvorba angažovaných článkov pre odbornú a
dennú tlač /14/, ako aj vystúpenia v rozhlase a televízii
/19/ pomáhali formovať socialistické vedomie širších mas.
Príprava zborníka o metodologických otázkach marxistickej
psychológie taktiež prispela k ideologickému restu viacerých
pracovníkov a jeho vyjdenie v roku 1974 bude mať značný ide-
ový prínos pre širšiu odbornú verejnosť. Ústavom vydávaný ča-
sopis Studie psychologica zverejnil 2 ideovo zamerané úvod-
níky, ako aj analýzu činnosti ústavu v minulom kritickom ob-
dobí.

Pracovníci ústavu pravidelne prispievajú do populari-
začnej a dennej tlače článkami o psychologických aspektoch
výchovy, pričom na budúci rok sa zostavil pre túto činnosť
špeciálny plán.

Bezprostredné rozvedenie plnenie týchto uznesení sú
obsiahnuté v ďalšej časti správy, najmä vo vedecko-výskumnej
časti v spolupráci s praxou, s nadväzovaním stykov so socia-
listickými krajinami, atď.

IV. PLNENIE PLÁNU VÝSKUMNÝCH PRÁČ A VÝSLEDKY
VEDECKO - ORGANIZAČNEJ ČINNOSTI

1a/ Úlohy štátnych programov základného výskumu

VI-7-2/2 Korelácia niektorých fyziologických, endo-
krinologických a psychických procesov je-
dinca v záťažových situáciach /Psycholo-
gická časť/

Zodpovedný riešiteľ: J. Daniel a 4 pracovníci

Pokračovalo sa v skúmaní parašutistov zisťovaním vplyvu aktivácie na stres. Overile sa pritom subjektívna škála na posudzovanie stresu a asociálny experiment ako validné metódy. Zisťoval sa tiež vplyv tepelnej záťaže na psychické funkcie: prejavil sa pri skúške operečného myslenia s núteným tempom, neprejavil sa v Stroopovom teste interferencie. Vo výskume záťaže v závislosti od stárnutia sa ukázalo, že špeciálny tréning prekrýva vplyv veku.

VI-7-3/4 Vplyv prostredia na psychofyziologické re-
gulačné funkcie organizmu.

Zodpovedný riešiteľ: A. Uherík a 5 pracovníkov

Pokračovalo sa v skúmaní danej problematiky opätovne u jogínov, v podmienkach klimatickej liečby u diabetikov, ďalej u detí s ústavným výchovným dozorom a u kontrolnej skupiny. Analýza bioelektrickej reaktivity kože a tepovej frekvencie potvrdila, že autoregulačná funkcia je vyššie v smere relaxácie, než mobilizácie, že závisí nielen od úrovne tréningu, ale aj od vlastností nervového systému. Potvrdila sa tiež úloha vyšších poznávacích procesov v regulácii fyziologických aktívnych dejov v organizme.

VII-2-5/6 Vplyv laterálnej preferencie na správanie

Zodpovedný riešiteľ: D. Kováč a 5 pracovníkov

Ukončila sa práca na vývoji škál na meranie laterálnej preferencie na základe subjektívnych údajov /OLP/. V našich podmienkach je to prvá psychologická metodika, využívajúca spracovanie základných údajov na počítači, čo umožňuje hromadné výskumy. Vypracovala sa metodika na subjektívne a objektívne určenie vedúcej dolnej končatiny. Pokračovalo sa v šetrení laterálno-preferenčnej situácie u výberu hluchonemých detí, a zistili sa ďalšie osobnostné aspekty laterálnej preferencie najmä vo sfére emočnej lability.

VII-2-5/11 Pamäť ako premenná pri experimentálnom sledovaní rôznych parametrov správania

Zodpovedný riešiteľ: I. Šipoš a 4 pracovníci

Pokračovalo sa v skúmaní mechanizmov krátkodobej pamäti vzhľadom na úmyselnosť, vek, osôb a vlastnosti materiálu na zapamätanie /napr. necieľové podnety/. Zistilo sa, že úmyselné zabúdanie zlepšuje reprodukciu, no jej vplyv na znovuzpoznanie je ^{ne} jednoznačný. Vo viacerých výskumoch sa ukázalo, že výkon krátkodobej pamäti u detí je závislý od maturácie a menej ho ovplyvňujú príslušné vlastnosti osobnosti a intelektová úroveň. Okrem toho sa načrtol matematický model zabúdania, v ktorom sa ukazuje, že proces zabúdania nemá taký rýchly priebeh, ako ukazovali čiastkové empirické výskumy.

VIII-1-4/6 Psychologické aspekty systému človek-počítač

Zodpovedný riešiteľ: M. Stríženec a 2 pracovníci

Na základe štatistického spracovania a interpretácie psychodiagnostického vyšetrenia programátorov sa určili psychické nároky na túto profesiu.

V rámci skúmania myšlienkovej činnosti programátora uskutočnila sa časová snímka jeho práce a popis náročných situácií. Uskutočnila sa sociometrická analýza kolektívu programátorov a zisťovanie postojov zdravotníckych pracovníkov k informačnému systému v nemocnici.

1d. Kladné a záporné výsledky v tomto roku

1. Výsledky čiastkových úloh v treťom roku riešenia vidno vo väčšom počte ukončených etáp /v minulom roku 2, teraz 7/. Úspešne vyzneli aj priebežné oponentúry koordinačnými radami. Naďalej však ostáva problém koncentrovania psychologických úloh do väčšieho celku /u nás prevažuje prispievanie k úlohám fyziologického a ekonomického charakteru/.

1e. Predpokladaný prínos

Z výsledkov priebežných oponentúr vyplynulo, že psychologické aspekty sú výrazným príspevkom k celospoločenskej aplikácii príslušných hlavných úloh. Ukončené etapy predstavujú prínos pre všeobecnú psychologickú teóriu, psychodiagnostickú prax, zdravotníctvo, výrobu a výchovu.

4. Správa o ostatnej vedeckej a vedecko - organizačnej činnosti

Dvaja pracovníci ústavu sa účinne podielali na kompletizovaní prognóz vývoja psychologických vied v ČSSR a jeden pracovník na príprave podkladov pre dokument ÚV KSČ o perspektívnom vývoji spoločenských vied.

Pokračovalo sa v riešení úlohy tematickej spolupráce s Psychologickým ústavom RAPS V "Analýza práce operátora pri riediacom pulte". Pracovisko usporiadalo medzinárodnú konferenciu "III. stretnutie psychológov podunajských krajín"

e v rámci nej sa pripravila dohoda o všestrannej spolupráci s novozaloženým Psychologickým ústavom AV ZSSR.

V. UPLATNENIE VÝSLEDKOV VEDECKEJ PRÁCE

1. Realizácia výsledkov základného výskumu

Celkove výsledky výskumu v rámci jednotlivých úloh bude možné efektívne odovzdať až po ich celkovom ukončení a oponovaní. Čiastkové výsledky o strese sa už uplatňujú vo VSŽ Košice prostredníctvom tamajšieho laboratória psychológie práce a v Čsl. ľudovej armáde pri výcviku parašutistov. Jednotlivé čiastkové poznatky ústav pohotovo sprístupnil polopublikáciou Správy ÚEP SAV, ktorých vyšlo 30 čísiel /náklad je rozobraný/.

2. Publikačná a edičná činnosť

---

b/ Vedecké práce uverejnené v časopisoch : spolu 92 / zoznam pozri príloha I./.

3. Prevzatie nových vedeckých metód iným pracoviskom

Dokumentácie o metodike BRK bola poskytnutá Katedre telesnej výchovy FV v Olomouci. Detská verzia OLP-škál bola poskytnutá Psychologickej výchovnej klinike v Poprade. Testy profesionálneho vývinu a preklad batérie zhraničných testov na výber programátora boli odovzdané n.p. Psychodiagnostika.

4. -

5. Aktívna účasť na konferenciách

Spolu 37 referátov /zoznam pozri príloha II/.

6. Najdôležitejšie ohlasy na výsledky vedeckej činnosti

Istým ukazovateľom úrovne a aktuálnosti našej vedecko - výskumnej práce je rastúci počet žiadostí o separátne výťažky našich časopiseckých článkov. Zvýšil sa tiež počet anotácií v najpoužívanejšom anotačnom prameni Psychological Abstracts /20/. Početné vystúpenia pracovníkov na domácich a zahraničných konferenciách vyvolali pozitívnu odozvu a záujem o spoluprácu.

7. Licencie a patenty

V. Velter vypracoval obsahlu štúdiu "Psychofyzická kvantová rovnica", ako odpoveď na pripomienky k prihláške objavu zn. PO 20-67.

VI. SPOLUPRÁCA S INÍMI ORGÁNMI

1. Tématická spolupráca a jej výsledky

Jedna čiastková úloha /VI-7-2/2/ sa rieši v úzkej spolupráci s Endokrinologickým ústavom SAV a jedna úloha /VI-7-3/4/ v spolupráci s Ústavom humánnej bioklimatológie, pričom ďalšie dve úlohy sú koordinované Ústavom normálnej a patologickej fyziológie SAV.

Okrem toho pokračuje spolupráca s Psychologickým ústavom RASPV a bol vypracovaný návrh dohody o spolupráci s Psychologickým ústavom AV ZSSR.

2. -

3. Služby a expertízy

Pre Inštitút Slovácké - expertízy a konzultácie;
Pre Výskumný ústav bezpečnosti práce - oponentúra
a štúdia o prognózach v oblasti pracovného prostredia;
Pre Ústav systémového inžinierstva priemyslu -
- konzultácie;

Pre Výskumný ústav hygieny -výskum vplyvu hluku na človeka.

Pre Výskumný ústav lekárskej bioniky - výskum postojov k informačnému systému; analýza adaptačných mechanizmov.

Pre ČSD Plzeň - poskytnutie metodík o laterálite.

Ďalej sa spolupracovalo s n.p.Slovnaft, Čsl. výskumným ústavom práce, so ZDŠ pre nepočujúcich.

VII. VÝCHOVA VEDECKÝCH PRACOVNÍKOV A SPOLUPRÁCA S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

1. V roku 1973 sme prijali 1. internú ašpirantku z radov pracovníkov ústavu, 1. absolventku fakulty na študijný pobyt a 1. externého ašpiranta. V štúdiu pokračovala 1 interná ašpirantka a 3 externí ašpiranti. Jeden externý ašpirant odovzdal t.r. kandidátsku prácu.

2. Spolupráca s vysokými školami

Na pedagogickej činnosti sa podielali : PhDr.J.Daniel, CSc., PhD .H.Florek, CSc., PhDr.D.Kováč, DrSc., PhDr.M.Stríženec, CSc., PhDr.I.Šipoš, CSc.

3. -

4. Skúsenosti s vedeckými pomocnými silami

Na ústave pracovali 4 pomocné vedecké sily, pridelené jednotlivým oddeleniam. Ďalej pracovníci viedli a posudzovali 13 diplomových prác.

5. Spolupráca SAV pri výchove nadaných študentov

Jeden pracovník viedol vedecký psychologický krúžok PdFUK.

VIII. OCENENIE VEDECKEJ, KULTÚRNO - POLITICKEJ A POPULARIZAČNEJ ČINNOSTI

1. Hlavné kultúrno - politické akcie

---

25. výročiu Februára bol venovaný úvodník v Studia psychologica a 20. výročiu založenia S A V sme venovali zvláštne rozšírené číslo časopisu Studia Psychologica, zložené výlučne z prác pracovníkov ústavu. Okrem toho, k výročiu S A V sme usporiadali súťaž mladých talentov.

2. Udelenie cien a vyznamenaní

---

c/ Odmeny S A V udelené VK psychológie a pedagogiky PhDr.M.Strížencovi,CSc., a kolektívu za záverečnú správu: "Analýza činnosti operátora počítača".

3. Vedecko - popularizačná činnosť

---

a/ I.Šipoš bol predsedom sekcie pedagogiky - psychológie pri Mestskom výbore Socialistickej akadémie Slovenska.

b/ J.Daniel je podpredsedom Ergonomickej sekcie SK VR a M.Stríženc je podpredsedom výboru Slovenskej kybernetickej spoločnosti a bol vedeckým redaktorom publikácie "Kybernetické aspekty živých systémov" /Bratislava,Vyd. SAV,1973/.

c/ Pri ústave je sekretariát Slovenskej psychologickéj spoločnosti, pričom J.Daniel bol jej podpredsedom a D.Kováč predsedom metodologickej sekcie.

4. Popularizačná a propagačná činnosť pracoviska

ARBET,L. : Stretnutie psychologov /Večerník/

ÁROCHOVÁ,O.,HALMIOVÁ,O.,POTAŠOVÁ,A. : Odvaha,rozum,humor
/Slovenka/

DANIEL,J. : Človek a pracovné prostredie /Rozhles/

DROPOVÁ,Z. : Pohľad do priestoru /Elektrón/

KOSTOLANSKÝ,R. : Majster na pracovisku /Rozhles/

KOVÁČ,D. : Psychológia slúži človeku /PAS/

- KOVÁČ, D. : Inžinieri a "človekoznanectvo" /Nové slovo/
RUISEL, I. : Právě a ľavé civilizácie /PAS/
STRÍŽENEC, M. : Môže psychológia prispieť k zavádzeniu počítačov ? /PAS/
ŠIPOŠ, I. : Chorí vedúci; povinná daň stresu /Nové slovo/
ŠIPOŠ, I. : Psychologické poznatky v práci lektora /Nové slovo/
ŠIPOŠ, I. : Proti agresívnym jedincom /Práca/
ŠIPOŠ, I. : Pedagóg na pracovisku /Rozhlas/
ŠIPOŠ, I. : Ako do krízy, ako z krízy /Práca/
ŠIPOŠ, I. : Tréner zomrel - nech žije tréner /Práca/
ŠIPOŠ, I. : 8 vystúpení v rozhlase - Štúdio príjma
ŠIPOŠ, I. : Práca majstra vo výrobe /3 relácie v rozhlase/
ŠIPOŠ, I. : U nás v štúdiu /Rozhlas/
ŠIPOŠ, I. : 4 ďalšie vystúpenia v rozhlase
UHERÍK, A. : Mládež, ideologická diverzia a populárna hudba /Relácia v rozhlase/
UHERÍK, A. : Kedy trestať, kedy vychovávať /Relácia v rozhlase/
UHERÍK, A. : Jóga z hľadiska marxistickej filozofie a socialistickej morálky / T V /
UHERÍK, A. : Stres, vedecko-technická revolúcia a človek /TV/
UHERÍK, A. : Akupunktúra z hľadiska vedeckej metodológie a modernej medicíny /T V /
UHERÍK, A. : Výskumná činnosť a spoločenská užitočnosť psychofyziologického oddelenia ÚEP SAV /T V /
UHERÍK, A. : Výchova a vzdelávanie nepočujúcich detí / T V /
UHERÍK, A. : Zo zákulisia sympózia /Nové slovo/

IX. HOSPODÁRSKA SITUÁCIA

1/ -

2/ Vybavenosť prístrojmi, strojmi a zariadením

Pracovisko v roku 1973 získalo nasledujúce cennejšie prístroje :

Anomaloskop - na zisťovanie porúch farebného videnia;
Číslíkový voltmeter NR 20- na číselné vyhodnocovanie údajov ;
Orthorater - na meranie ostrosti zraku ;

3/ Materiálno - technické zabezpečenie

Napriek nespočetným žiadostiam sa doteraz kritická priestorová situácia nevyriešila, čo limituje celkovú činnosť pracoviska. Nedostatok blán na rozmnožovanie brzdil výskumnú i informačnú činnosť pracoviska.

4/ Pridelené finančné prostriedky sa čerpali rovnomerne na jednotlivé úlohy, skrátenie na cestovnom sa prejavilo v tom, že v IV. kvartáli sa nemohla uskutočniť ani jedna z plánovaných ciest /účasť na konferenciách, dôležité porady/. Nedostatok prostriedkov pre nákup kníh a časopisov sa ukázal najvypuklejšie; prakticky od polovice roku sme nemohli kupovať tituly z domácej produkcie.

5/ Plnenie plánu práce - celkovo sa splnil rovnomerne.

6/ Prostriedky na odmeny boli nízke, čo neumožňovalo diferencovanejšie pristúpiť k odmeňovaniu výkonnejších pracovníkov. Skvalitnenie plátov z pridelenej kvóty sa zameralo na nižšie platové kateórie.

7/ Celkové hodnotenie rozpočtu

Pridelené finančné prostriedky boli primerané, okrem položky na knihy a časopisy, kde už po niekoľko rokov žiadame podstatné zvýšenie.

X. ZAHRANIČNÉ STYKY

I. Všeobecná časť

Pri spresnení plánu na rok 1973 sme vychádzali z perspektívneho plánu zahraničných stykov do r. 1975. Napriek tomu, nám boli pridelené len 3 krátkodobé pobyty v socialistických krajinách, z čoho sa 2 ne-realizovali nie z našej viny. To je v rozpore s proklamovanými zásadami rozvíjanie medzinárodných stykov. Na pracovisku je už niekoľko rokov nápadne disproporčný pasívny zahraničný styk /50 : 1/, ne čo poukázalo aj VK psychológie a pedagogiky pri minuloročnej správe.

Vynaložili sme maximálne úsilie na zabezpečenie medzinárodnej konferencie III. stretnutia psychológov polunejských krajín, ktoré bolo úspešné tak z hľadiska odborného, ako aj ideovo - politického.

II. Spolupráca so socialistickými krajinami

- a. S delegáciou novozaloženého Psychologického ústavu AV ZSSR sa pripravil v septembri návrh dohody o spolupráci v oblasti vedecko - výskumnej, vedecko - organizačnej a vedecko - informačnej. Pokračovala spolupráca s Psychologickým ústavom RAPSU na úlohe: "Analýza práce operátora pri riadení pulte". Ústav navštívili z ZSSR 4 pracovníci a 16 študentov Leningradkej univerzity. I. Šipoš bol na náklady Socialistickej akadémie na prednáškovom turné v ZSSR.
- b. Riaditeľ pracoviska sa zúčastnil v júli t.r. v Prahe na konzultatívnej porade predstaviteľov psychológie socialistických krajín, na ktorej bol prijatý perspektívny plán rozvoja medzinárodnej spolupráce v psychológii.
- c. -
- d. -
- e. -

III. Styky s vedeckými inštitúciami kapitalistických štátov

- a. Pracovisko navštívili : Kanada - V.B.Cervin, Dep. of Psychology, Windsor; U S A - J. Brožek, Lehigh Univ., Bethlehem; Dánsko - R. Ellis, Univ. Roskilde a ďalší ako účastníci konferencie /pozri časť VI/.

VI. Konferencie

A. Usporiadané pracoviskom v ČSSR

a. III. stretnutie psychologov podunajských krajín, Smolenice 24-26. IX. 1973, celkový počet účastníkov 62, z toho 38 zahraničných.

Socialistické krajiny:

ZSSR - K.V. Bardin, A. Bru linskij, Ľ.S. Ovetkova, A.A.

Miřkin, J.M. Zebrodin, O. Zotova

NDR - H.R. Bötcher, G. Bötcher, W. Hecker, R. Haybrochts,

H. Kühn, B. Richter-Heinrich

MĽR - I. Berkóczi, S. Kleus, M. Merton, E. Németh, J. Put-

noky, P. Rókusfalvy

PĽR - M. Novakowska, K. Obuchowski, J.S. Pejkowski,

J. Strelau

RSR - E. Gulien, B. Kruu, H. Pitarju, O. Voicu

FRJ - V. Čolanović- Smiljanic, N. Rot

Kapitalistické krajiny :

Rakúsko - T. Kohlmann, M. Joss

Holandsko - J. Orlebeke, E. van Olst

N S R - H. Rutzhorn

Anglicko - J. Grey

Švédsko - D. Magnusson

Belgicko - J. Nuttin

Kanada - J.P. Zubek

Rozvojové krajiny :

Chile - M. Heerera-Weerschitz, toho času na štátnom pobyte v ČSSR

b. Zhodnotenie o priebeh akcie

Cieľom stretnutia bolo predovšetkým konfrontovať výsledky výskumných úloh štátneho bádateľského-

ho programu riešených v ústave s názormi popredných zahraničných a domácich odborníkov. Tomu zodpovedala náplň 5. sympózií, ktorých vedúcimi boli riešitelia príslušných úloh.

Pracovníci ústavu sa prezentovali v týchto sympóziách výsledkami práce, ktoré boli vo forme časopi-
seckých štúdií sprístupnené vopred všetkým účastníkom /zvláštne číslo *Studia psychologica*, venované 20. výročiu vzniku SAV/. Tým sa umožnilo náležité posúdenie formou bezprostrednej živej diskusie.

Na záver odznelo ešte posúdenie výsledkov sympózia oficiálnymi diskusiami. Ukázalo sa, že nami riešené úlohy sú vysoko aktuálne a dosiahnuté výsledky sú významným prínosom pre rozvoj psychologickéj teórie a sú aplikovateľné v dôležitých úsekoch praxe.

Ďalším zámerom organizátora bolo sústrediť na toto rokovanie špičkových psychologických odborníkov zo socialistických krajín za účelom prednesenia koncepčných prednášok. Preto sa uskutočnili tri skupiny referátových zasadnutí, kde odznelo celkovo 19 príspevkov, z toho 14 zo socialistických krajín.

Súčasťou stretnutia bol celý rad formálnych a neformálnych rokovaní o spolupráci medzi psychológmi socialistických krajín, v zmysle vytýčeného hesla celého stretnutia. Z nášho hľadiska najdôležitejším výsledkom je vypracovanie návrhu spolupráce medzi Ústavom experimentálnej psychológie SAV a Psychologickým ústavom AV ZSSR. Týka sa spolupráce vo výskumnej, organizačnej a informačnej oblasti. Do návrhu boli pojeté najrozmanitejšie formy realizácie tejto spolupráce.

Význam podujatia zvýraznila osobná účasť prezidenta vrcholnej psychologickéj organizácie vo svete -

- Medzinárodnej únie psychologických vied - prof. J. Nuttina. Menovaný predniesol pozdravný prívät v mene Únie a aktívne sa podielal na odbornom programe. Ako pri predošlom stretnutí, aj tento raz významná bola účasť sovietskych psychologov na čele so zástupcom riaditeľa Psychologického ústavu AV - ZSSR J.M.Zabrodinom, ktorý na otvorení predniesol zdravicu v mene Predsedníctva Spoločnosti psychologov ZSSR. Na základe vyjadrenia záverečných rečníkov z rôznych krajín a celého radu neformálnych hodnotení možno usudzovať, že organizácia podujatia vysoko prekračovala štandardnú úroveň medzinárodných podujatí.

Širší vedecký rámec III. stretnutia psychologov podunajských krajín vytvoril patronát predsedu S A V a osobná účasť sekretára S A V Milana Repáša, člena - korešpondenta ČSAV, ktorý predniesol prívät a s účastníkmi strávil prvý deň rokovania.

V záverečnom hodnotení organizátora sa konštatovalo, že najcennejším je spoločensko - ideový prínos tohto stretnutia. Rokovanie sa vlastne týkalo optimalizácie úlohy človeka vo výrobnom a výchovnom procese, ako aj optimalizácie vývoja osobnosti človeka v podmienkach vedecko - technickej revolúcie. To sú všetko oblasti, kde výstavba vyspelej socialistickej spoločnosti je nevyhnutne odkázaná na špecifické prispievanie psychologov. Tieto myšlienky zdôraznil vo svojom pozdravnom liste účastníkom stretnutia aj predseda vlády SSR, prof. Peter Colotka. Významu rokovania zodpovedá aj skutočnosť, že správy o ňom priniesla tlač, rozhlas a televízia. V tejto súvislosti treba vyzdvihnúť skutočnosť, že zahraniční účastníci /predovšetkým z ka-

pitalistických krajín/ ochotne poskytli interview pre našu televíziu, v ktorom odsúdili kontrarevolúciu v Chile.

B. Usporiadané v zahraničí

a. V socialistických krajinách :

KOVÁČ, D. - Pairedness-an open problem in information-processing - Symposium Information Verarbeitung, Berlin, 11-14. september /cestovné na vlastné náklady a pobyt pozývateľ/.

KOVÁČ, D. - Laterálna je preferencia, rozvitie líčností i problémy efektívnosti - Symposium Determinanty psychologickej efektívnosti človeka, Poznaň, 9-11. októbra /cestovné na vlastné náklady a pobyt pozývateľ/.

b. V rozvojových krajinách : -

c. V kapitalistických krajinách :

DANIEL, J. - Adaptation to stress and traits of personality - V. ergonomický kongres, Amsterdam, Holandsko, 3-8. júna /na náklady Čsl. komitétu pre vedecké riadenie/.

VII. Opatrenia na zabezpečenie efektívnosti pri vysielaní do zahraničia

a. Správa z uskutočnenej cesty bola podrobne posúdená na zasadnutí ústavnej rady. Na jej základe sa uskutočnil odborný seminár v ústave o informačnom prístupe v psychológii. Správa bola rozoslaná aj pracoviskám mimo Akadémie.

VIII. Štatistická časť rozboru

a. Socielistické krajiny :

Krajina	Vyslanie krátkodobé	Prijatie krátk.	Celkový objem
NDR	1	-	1
ZSSR	-	20	21

b. Kapitalistické krajiny :

Krajina	Vyslanie krátkodobé	Prijatie krátk.	Celkový objem
Kanada	-	1	1
U S A	-	1	1
Dánsko	-	1	1

c. Rozvojové krajiny : -

XI. Z Á V E R

Minuloročné skúsenosti o nerovnomernom podielaní sa jednotlivých pracovníkov na celkovej činnosti ústavu viedli k väčšiemu zdôrazneniu funkcie plánu, v ktorom sa okrem iného určili aj smerné čísla pre najdôležitejšie úseky činnosti ústavu /ež na úroveň jednotlivých pracovníkov/. S uspokojením možno konštatovať, že tieto sa nielen splnili, ale u väčšiny aj prekročili. Markantne to vidno v plnení plánu ideologickej činnosti ústavu : rozšírením počtu autorov /m.r. 6, t.r. 11/ sa podstatne obohatila zaeangažovaná publicistika zapojením mladších pracovníkov do prípravy filozoficko-metodologických seminárov sa tieto podujatia stali naozaj celoústavnými. Podobne, zvýšenie autority plánu prinieslo aj zvýšenie produkcie i vo vedecko-výskumnej oblasti : zvýšil sa počet publikovaných prác /m.r. 55, t.r. 92 /, narástol počet ukončených etáp vo forme anotácií /m.r. 2, t.r. 7/ a rozšíril sa aj témstický záber popularizačnej aktivity. Pravda, bude treba dbať na to, aby kvantita neznížila kvalitu.

Uvedené úspechy žiaľ, zoslabuje celkový kontext našej práce, o čom sme sa zmienili v úvode, ako aj po tri roky spomínaná nežiadúcnosť, že vedecko - výskumná činnosť ústavu je rozdrobená po rôznych úlohách štátneho plánu. Za danej situácie - vznik väčšej, teoretickej i prakticky priebojnej práce bol nateraz sotva možný. Snažíme sa čeliť tomuto stavu istou koncentráciou na perspektívnu úlohu ústavu, zameranú na problematiku pamäti, kde by sme chceli v budúcnosti integrovať aj mimoústavné aktivity.

Nemožno sa uspokojovať s tým, ako naše výsledky prenikajú do širšej odbornej verejnosti a všeobecnej praxe. Hoci tu pôsobia viaceré objektívne činitele, v budúcnosti bude potrebné zabezpečiť výskumné projekty, kde to len trochu bude možné, aj budúcimi adresátmi, predovšetkým z oblasti výroby. V tomto smere sa ukazuje potreba spresniť poslanie i náplň príspevkov do "Správ" ústavu tak, aby viac reagovali na potreby ich užívateľov, t.j. psychológov v aplikovanom výskume a v rutine.

Za všestranne najvýznamnejší výsledok 1973. roku pokladáme priebeh medzinárodnej konferencie - III. stretnutie psychológov podunajských krajín. Jadrom tejto konferencie bolo 5 sympózií tematicky zhodných s našimi úlohami štátneho bádateľského programu, takže naše prezentovanie výsledkov z uplynulých troch rokov nadobudlo charakter medzinárodnej oponentúry, ktorá vyžnela veľmi kladne.

Táto konferencia sa stala medzníkom v nadväzovaní vyšších foriem medzinárodnej spolupráce. Predstavuje ho spoločné vypracovanie návrhu dohody o všestrannej spolupráci s novozaloženým ústavom Akadémie vied ZSSR, ako aj črtajúce sa možnosti vedecko - výskumnej spolupráce s niektorými inými psychologickými pracoviskami akadémií socialistických krajín. Pravda, ak nedôjde k podstatnej zmene v aktívnych zahraničných stykoch /t.r. sa uskutočnila len jedna 10 dňová cesta do NDR/, realizácia vyšších foriem spolupráce je iluzorná.

Kritické priestorové podmienky práce sa žiaľ ani v uplynulom roku nezmiernili, hoci sme v tomto smere podali konkrétny návrh na riešenie a jeho realizá-

ciu podporili formálnym i neformálnym zangažovaním sa. Tento stav nielenže limituje isté činnosti, ako napr. nedostatočnú interkomunikáciu v ústave v dôsledku smennosti, taktiež hatí aj vyžadovanú konzultáčnú činnosť. Najpovážlivejšie je však, že znemožňuje efektívnu riadiacu činnosť. V súvisi s ňou naďalej ostáva vysoko aktuálnym dôsledné upletňovanie princípov demokratického centralizmu : týka sa to jednak právomoci riaditeľa a funkčných odborníkov a jednak pracovnej disciplíny všetkých pracovníkov ústavu. Keď uplynulý rok činnosti hodnotíme ako celkove úspešný, nezabúdame že v nasledujúcom roku nás čakajú nie menšie úlohy. Okrem oprávnených nádejí na vznik väčších monografických vedeckých prác, bude treba vynaložiť značné úsilie na zorganizovanie sympózia o pamäti, na primerenú účasť pracoviska na IV. sjezde Slovenskej psychologickéj spoločnosti, na medziodborovej konferencii "Odkež SNP a naša mládež". Bude treba ideovo a obsahovo zabezpečiť aj podujatia v súvisi s blížiacim sa jubileom vzniku nášho pracoviska.

Damien Kováč
PhDr. Damien Kováč, DrSc.
riaditeľ

Bratislava, dňa 12. decembra 1973

Príloha I

Zoznam pôvodných vedeckých
prac, uverejnených v časopisoch.

- ARBET, L., Creativity and personality traits factor analysed, *Studia Psychologica*, 15, 1973, 2, 162-163
- ARBET, L., Lateral Preference as a Hypothetical Factor in Personality Structure, *Studia Psychologica*, 15, 1973, 4, 350-351
- ARBET, L., Časový faktor pri testoch tvorivého myslenia, *Správy ÚEP SAV*, 1973, 4. 171
- ÁROCHOVÁ, O., HALMIOVÁ, O., POTAŠOVÁ, A., Effect of sense modality on recall and recognition in memory tasks. *Studia Psychologica*, 15, 1973, 3, 186-193
- ÁROCHOVÁ, O., BAKIČOVÁ, Z., Longitudiálny výskum krátkodobej pamati u detí vo vzťahu k IQ, *Správy ÚEP SAV*, č. 181
- BÍRO, V., Effect of neuroticism on bioelectrical skin reactivity in introverts, *Studia Psychologica*, 15, 1973, 3, 229-233
- BROŽOVÁ, V., Sociálno-psychologické aspekty pracovných skupín vo výpočtovom stredisku, In: Zborník referátov z celoštátneho seminára "Výpočtové stredisko 73 Bratislava", 15.-16. marca, 1973, IV/3-6
- BROŽOVÁ, V., Possibilities of applying socio-psychological aspects in man-computer system. *Studia Psychologica*, 15, 1973, 3, 206-212
- BROŽOVÁ, V., Postoje užívateľov k integrovanému informačnému systému NsP. In: *Kybernetické aspekty riadenia zložitých systémov /Zborník 5. sympózia SKS/, Vrátna dolina, 1973*
- BROŽOVÁ, V., DROPOVÁ, Z., Sociometrická analýza vybraných kolektívov výpočtového strediska /II. časť/, *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 160
- DANIEL, J., Development of Engineering Psychology in Czechoslovakia and Significance for an Integration of Ergonomics, *Studia Psychologica*, 15, 1973, 3-5

- DANIEL, J., JUROVSKÝ, A., Aktivizácia ľudského činiteľa pri práci z prognostických aspektov, Syntéza 6, 1973, 6, 196-201
- DANIEL, J., GÁLIK, M., Zameranosť riadiaceho pracovníka a jej koreláty, Syntéza 6, 1973, 1, 12-16
- DANIEL, J., Adaptation to Stress and Some Traits of Personality, Ergonomics, 15, 1973, 3, 331
- DANIEL, J., MIKULAJ, L., VRAŽDA, L., Mental and Endocrine Factors in Repeated Stress in Man, Studia Psychologica, 15, 1973, 3, 273-282
- DANIEL, J., Výkonová krivka v interferenčnom teste a možnosti jej využitia, Čsl. psychol., 17, 1973, 6, 517-520
- DANIEL, J., JUROVSKÝ, A., Človek v komplexnom modeli v oblasti práce, Syntéza 6, 1973, 6, 210-211
- DANIEL, J., Úmyselná a neúmyselná pamäť pri súčasnej priestorovo-orientačnej činnosti, Správy ÚEP SAV, č.180, 1973
- DROPOVÁ, Z., Psychologické modelovanie a jeho ekologická relevancia, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 150
- DROPOVÁ, Z., Analýza vzťahu tepu a dýchania v záťažovej situácii, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 177
- FAITH, I., Rekogničný výkon a záťaž, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 172
- FARKAŠ, G., Correlation Matrix and Matrix of t-Values-Program, Calculator user's Club - Catalogue, Hewlett-Packard, 1973, Log. No. 204
- FARKAŠ, G., Wilcoxon matched-pairs signed-ranks test-Program, Calculator user's Club - Catalogue, Hewlett-Packard, 1973
- FARKAŠ, G., Spearman-rank correlation coefficients - program, Calculator user's Club-Catalogue, Hewlett-Packard, 1973
- FARKAŠ, G., Kendal coefficients concordance-program, Calculator user's Club-Catalogue, Hewlett-Packard, 1973
- FARKAŠ, G., Cochran q test-program, Calculator user's Club-Catalogue, Hewlett-Packard, 1973
- FARKAŠ, G., Two-way analysis of variance - program, Calculator user's Club - Catalogue, Hewlett-Packard, 1973
- FARKAŠ, G., Three-way analysis of variance-program, Calculator user's Club - Catalogue, Hewlett-Packard, 1973

- FLOREK, H., Communication through a work of art., *Studia Psychologica*, 15, 1973, 4, 335-349
- FLOREK, H., Heart rate during creative activity, *Studia psychologica*, 15, 1973, 2, 158-161
- FLOREK, H., Palpebrálna aktivita v zrakovej úlohe, *Čsl. psychol.*, 17, 1973, 4, 363-367
- HALMIOVÁ, O., ÁROCHOVÁ, O., POTAŠOVÁ, A., Effect of learning on search time, *Studia psychol.*, 15, 1973, 1, 76-78
- HALMIOVÁ, O., ÁROCHOVÁ, O., POTAŠOVÁ, A., Effect of short term memory on search activity, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 180-185
- HALMIOVÁ, O., ŠÍPOŠ, I., ÁROCHOVÁ, O., Reprodukčný výkon pri inštruovanom zabúdaní, *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 162
- HALMIOVÁ, O., Poznámky k niektorým antimarxistickým teóriám v psychológii. *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 164
- HALMIOVÁ, O., Vplyv kategorizácie na reprodukčný výkon, *Správy ÚEP SAV*, č. 165
- HORKOVIČ, G., Psychopathological aspects of lateral preference, *Studia psychologica*, 15, 1973, 3, 261-272
- HORKOVIČ, G., Na margo spolupráce psychiatra s psychológom. In: V. Kováliková a kol., *Dieťa v strede psychologickéj starostlivosti*, SPN Bratislava, 1973, 160-164
- HORKOVIČ, G., Lateral Preference Situation in Neurasthenics with Depressive Symptoms, *Studia psychol.*, 15, 1973, 4, 352-357
- HORKOVIČ, G., Laterálno-preferenčné osobitosti u hluchonemých detí. *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 174
- KOSTOLANSKÝ, R., Perceptual-cognitive load from the aspect of individual ageing, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 282-288
- KOSTOLANSKÝ, R., Factor analysis of physiological age, social variables and cognitive load in elderly women, *Studia psychol.*, 15, 1973, 4, 328-334
- KOVÁČ, D., Test and Experiment in Psychology from the Aspect of Methodological Integration, *Studia psychologica*, 15, 1973, 1, 72-75

- KOVÁČ, D., Experimental Approach to Mental Regulation in Learning, *Studia psychologica*, 15, 1973, 2, 107-118
- KOVÁČ, D., Measuring Lateral Preference on the Basis of Subjective Data, *Studia psychologica*, 15, 1973, 3, 235-248
- KOVÁČ, D., Lateral Preference Learning in Perception, Res. Rep. of the Inst. of Exper. Psychol. N. IX.
- KOVÁČ, D., Pairedness - an Open Problem of Information - processing, Res. Rep. of the Inst. Exper. Psychol., N. X.
- KOVÁČ, D., Was kann die Lateral-Präferenz noch indizieren. Probleme und Ergebnisse Psychol., No 46
- KOVÁČ, D., Laterálno-preferenčná modifikácia Poppelreuterovej pomôcky /LAT-POPP/, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 151
- KOVÁČ, D., A viselkedés irányító pszichikus funkciók regulatív felfogása, *Magyar Pszichol.*, Szemle, 30, 4
- KOVÁČ, D., Zur Struktur des Intelligenz - und Persönlichkeitsprofil begabter Kinder: Eine Erkundungstudie, In: G. Reinert /Ed./, Bericht über den 27. Kongress der DGfPs, Göttingen, Hogrefe, S. 556-564
- KOVÁČ, D., Psychodiagnostické pristupy v doprave: skúsenosti z vyšetrenia vodičov cisternových áut. In: Zborník z konferencie "Uplatnenie psychológie práce v chemickom priemysle", Bratislava, Inštitút Slovkémie, 160-182
- KOVÁČ, D., BREZINA, I., Emotional Lability and Lateral-Preference Relation in Children, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 255-260
- KOVÁČ, D., HALMIOVÁ, O., Is there a Direct Relation between Emotional Stability and Strength of the Nervous Processes, *Studia psychol.*, 15, 1973, 4, 314-320
- KOVÁČ, D., LUPTÁKOVÁ, M., I. overovací experiment s pomôckou LAT-POPP, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 152
- KOVÁČ, D., ŠÍPOŠ, I., Ideologia, nauka i my, *Studia psychol.*, 15, 1973, 2, 89-92
- POTAČOVÁ, A., Vplyv oddialenia odpovede a interferencie na zabúdanie, Správy ÚEP SAV, č. 176

- RUISEL, I., Functional tests of lateral preference relationships of the lower limbs, *Studia psychol.*, 15, 1973, 2, 148-154
- RUISEL, I., Body rotation as a manifestation of lateral preference relations, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 249-254
- RUISEL, I., Meranie sily a laterálnej preferencie, *Správy ÚEP SAV*, č. 155
- RUISEL, I., Meranie nožnosti dotazníkom DN, *Správy ÚEP SAV*, č. 163
- RUISEL, I., Vzťah intelektových schopností k výkonu v jednoduchej pamäťovej úlohe, *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 179
- SARMÁNY, I., Traumatická afinita a niektoré črty osobnosti, *Správy ÚEP SAV*, 1973, č. 183
- STRÍŽENEC, M., Psychological analysis of work and selection of computer operators and programmers, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 194-205
- STRÍŽENEC, M., Laboratorné metódy a technika v psychológii práce. In: *Psychologie práce v teorii a praxi*, sv. 1, FF ÚJEP, Brno 1973, 160-184
- STRÍŽENEC, M., K otázke merania vlastnosti a schopností programátora. In: *Kybernetické aspekty riadenia zložitých systémov*. Zborník 5. sympózia SKS, Vrátna dolina, 1973, 271-274
- STRÍŽENEC, M., Psychologický prístup k riešeniu personálnych problémov vo výpočtovom stredisku. In: *Výpočtové stredisko 1973*, VVS-OSN, Bratislava, 1973, IV/2, 1-6
- STRÍŽENEC, M., BŘICHÁČEK, V., Spracovanie informácie človekom. In: *Kybernetické aspekty živých systémov*, SAV Bratislava, 1973, 57-64
- STRÍŽENEC, M., Modelový prístup k skúmaniu myslenia operátora. In: *Kybernetické aspekty živých systémov*, SAV, Bratislava, 1973, 85-88
- STRÍŽENEC, M., Výskum operátorov v chemickom priemysle. In: *Zborník z konferencie "Uplatnenie psychológie práce v chemickom priemysle"*, Bratislava, 1973, 143-159

- STRIŽENEC, M., Inžinierska psychológia a údržba. In: Zborník zo seminára o údržbe, ZP-SVTS, Slovnaft, Bratislava, 1973, 1-15
- STRIŽENEC, M., Problémy obmena informáciej medzi človekom i mašinou pri automatizovaných výrobných ustanovkách /Čsl. výskumný ústav práce, výskumná úloha 1 - 24.1.6 riešená v rámci krajín KVHP/, Bratislava 1973, s. 51
- ŠEBOVÁ, E., Disproporcija v schopnostiach a záujmoch pri profesionálnej orientácii žiaka SVŠ. In: V. Kováliková a kol., Dieťa v strede psychologickéj starostlivosti, SPN Bratislava 1973, 196-198
- ŠÍPOŠ, I., Zisťovanie postojov učňov a ich prognostická hodnota pre pracovnú stabilitu. In: "Uplatnenie psychológie práce v chemickom priemysle", Inštitút Slováckého priemyslu, Bratislava, 1973, 77-93
- ŠÍPOŠ, I., word recognition as a function of time and distractor variety. In: 2nd Prague Conference of Human - Learning and Problem Solving, Abstracts of Papers, Prague, 1973, 128
- ŠÍPOŠ, I., Recognition memory, Studia psychological 15, 1973, 3, 172-179
- ŠÍPOŠ, I., Meranie zmyslovej citlivosti bez prahu, Psychologie v ekonomickéj praxi, 8, 1973, 3, 91-99
- ŠÍPOŠ, I., word recognition as a function of time and distractor variety, Studia psychologica, 15, 1973, 4, 307-308
- ŠÍPOŠ, I., HALMIOVÁ, O., Znovuzoznanie slov pri inštruovanom zabúdaní, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 161
- ŠÍPOŠ, I., Psychologické otázky modernizácie vyučovania. In: Psychológia pre učiteľov /Ed. L. Ďurič a J. Štefanovič/, Bratislava SPN, 1973, 449-467
- ŠTUKOVSKÁ, M., Presnosť kvantilov užívaných pri konštrukcii antropometrických noriem, Acta F.R.N. Univ. Comen. - Antropologia, 1973, 23
- ŠTUKOVSKÁ, M., Vzťah medzi dvomi kvantitatívnymi znakmi, Informácie slov. demogr. a štatist. spoločnosti pri SAV, 1973, 6, 3-4

- ŠTUKOVSKÁ, M., FARKAŠ, G., Podrobná tabuľka arcsín transformácie v okrajových hodnotách, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 169-170
- UHERÍK, A., Methodological problems of psychophysiological research of human subjects, *Studia psychol.*, 15, 1973, 3, 213-228
- UHERÍK, A., Discrimination of facial expressions by deaf children, *Studia psychol.*, 15, 1973, 2, 155-157
- UHERÍK, A., Some psychological problems of self - regulation, *Studia psychol.*, 15, 1973, 4,
- UHERÍK, A., Metodologické otázky skúmania osobnosti v podmienkach trvalej sluchovej deprivácie. In: K aktuálnym otázkam špeciálnej pedagogiky /red. G. Rehuš/, SPN Bratislava, 1973, 239-253
- UHERÍK, A., BÍRO, V., Typological properties and intraindividual scheme of bioelectrical skin reactivity, *Studia psychol.*, 15, 1973, 1, 24-36
- UHERÍK, A., KOŽIAK, M., SLANINKA, G., Kompenzačný mechanizmus o zrakovej diskriminácii nepočujúcich detí, *Otázky defekt.*, 1973, 3
- UHERÍK, A., KOŽIAK, M., SLANINKA, G., Psychologická charakteristika nepočujúceho dieťaťa, *Otázky defekt.*, 1973, 4
- UHERÍK, A., SEČ, M., Možnosti využitia bioelektrickej reaktivity kože v klinike, *Lékař a technika*, 1973, 1, 2-4
- UHERÍK, A., ŠEBOVÁ, E., Kognitívne procesy a tepová frekvencia, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 167
- UHERÍK, A., ŠEBOVÁ, E., Kognitívne procesy a bioelektrická reaktivita kože, Správy ÚEP SAV, 1973, č. 168
- UHERÍK, A., Osobnostné faktory a bioelektrická reaktivita kože u diabetikov, Správa ÚEP SAV, 1973, č. 173
- UHERÍK, A., Metodické a psychof. zologické aspekty objektívneho audiometrického vyšetrenia detí so zvyškami sluchu. In: Špeciálna a liečebná pedagogika v teórii a praxi /red. A. Šimončíč/, 1973, 359-366
- VALTER, V., A quantum psychophysical equation and cumulative curves of just noticeable differences, Res.Rep. of the Inst. of Exper. Psychol. No. XI.